

Candriam ESG Analysts Team | Juni 2020

Een rechtvaardige transitie: de gevolgen voor Europese energieproducenten

CANDRIAM
A NEW YORK LIFE INVESTMENTS COMPANY

De grootste energieproducenten van Europa staan aan de vooravond van een 'rechtvaardige transitie'.

Een 'rechtvaardige transitie' is een kader dat de negatieve sociale gevolgen voor werknemers en gemeenschappen die gevolgen ondervinden van de energietransitie naar een lagekoolstofeconomie zoveel mogelijk wil beperken, en de positieve kansen wil vergroten.

Meer dan twee derde van de betrokkenheidsinitiatieven van Candriam heeft rechtstreeks betrekking op de drie belangrijkste componenten van een rechtvaardige transitie: de energietransitie, billijke arbeidsomstandigheden en zakelijke ethiek.

De Europese energiesector stelt vandaag 30 miljoen mensen tewerk. Door de decarbonisatie van de economie zullen menselijke, financiële en regelgevende middelen op een volledig andere manier moeten worden ingezet. Er vindt immers een verschuiving plaats van koolstofintensieve activiteiten naar activiteiten die weinig of zelfs geen koolstof meer uitstoten. Het zal voor de Europese burgers erg belangrijk zijn dat de kosten en opbrengsten van de transitie op een rechtvaardige manier worden verdeeld.

Transparantie is een eerste belangrijke stap wanneer we in dialoog treden met bedrijven en met hen spreken over de manier waarop zij hun regionale en nationale werknemers beheren tijdens de transitie. Het ESG-analistenteam van Candriam heeft enquêtes gedaan bij de grootste Europese energieproducenten, om beter te begrijpen op welke manier het rechtvaardige transitiekader de uitkomst van hun activiteiten. We hebben ook interviews gedaan met bedrijven, vakbonden, thinktanks en consumentenverenigingen om ervoor te zorgen dat we alle aspecten behandelen van de vraag: *kunnen we er zeker van zijn dat er "niemand achterblijft"?*

"Indien het transitieproces niet rechtvaardig is, zal het resultaat dat evenmin zijn." Climate Justice Alliance

Werknemers: van het beperken van banenverlies naar netto banengroei

We zien twee belangrijke elementen wanneer we nieuwe tewerkstellingskansen overwegen voor werknemers tijdens de energietransitie: een 'macro' element van netto banengroei dat voortvloeit uit de ontwikkeling van nieuwe technologieën, en een moeilijker 'micro' element, dat stelt dat nieuwe banen moeten aansluiten bij de verloren banen, en niet alleen qua hoeveelheid, maar ook qua kwaliteit, en tot op zekere hoogte per regio. Er zijn vele factoren om rekening mee te houden op microniveau: ervoor zorgen dat vaardigheden afgestemd zijn op een mogelijke omscholing en bijscholing, het creëren van banen op de juiste plaatsen, en de timing. Nieuwe banen moeten immers beschikbaar zijn wanneer de oude verdwijnen, in plaats van vijf jaar later.

De Duitse Commissie voor Steenkool schat dat 60.000 banen rechtstreeks en onrechtstreeks afhangen van het gebruik van thermische steenkool, en dat alleen al in Duitsland.

Gevolgen voor gemeenschappen: er is geen oplossing die voor iedereen passend is

Activa die elektriciteit opwekken zijn doorgaans grootschalige operaties en hebben vaak een impact op regionale en nationale gemeenschappen. De diensten die ze leveren zijn echter van het grootste belang voor de socio-economische ontwikkeling van bepaalde regio's. Om deze afwegingen met elkaar in evenwicht te brengen, moeten er voor zowat alle grootschalige nutsprojecten voortaan ecologische en sociale impactstudies gebeuren. Zo moet er ook formeel worden overlegd met de gemeenschap. Dat maakt deel uit van hun goedkeuringsproces door de regelgever.

Uit onze gesprekken met Europese energieproducenten is gebleken dat er aanzienlijke verschillen bestonden tussen elke gemeenschap. Daarmee moeten we rekening houden en er bestaat geen oplossing die voor iedereen passend is.

Zo probeert Enel bijvoorbeeld oude, met fossiele brandstoffen gestookte krachtcentrales, een nieuwe bestemming te geven. Ze evolueren dan tot industriezones die banen creëren binnen de getroffen gemeenschappen. RWE deelt de transitiekosten voor zijn werknemersbestand met de Duitse overheid. Iberdrola geeft de voorkeur aan lokale leveranciers van diensten en materiaal om onrechtstreeks nieuwe banen te creëren in de getroffen gebieden. Ørsted, dat gewend is aan de in Europa gebruikelijke steun voor offshore windparken, moest in de VS werken via lokale organisaties om de commerciële visserijsector te beschermen en die bescherming te communiceren.

Transparantie en dialoog zullen zorgen voor een rechtvaardigere transitie

Als duurzame beleggers appreciëren en stimuleren we de transparantie van Europese energieproducenten, en dat geldt ook voor alle stakeholders die volgens hen betrokken zouden moeten worden bij het rechtvaardige transitieproces. Het is onze verantwoordelijkheid om bedrijven, stakeholders en leden van de gemeenschap op te volgen en met hen te spreken. Zo kunnen we het volledige 'ecosysteem' in kaart brengen.

Volgens ons hangt de feitelijkheid af van hoeveel technologische vooruitgang een bedrijf geboekt heeft inzake schone energie. Alle bedrijven worden in een bepaalde mate geconfronteerd met uitdagingen en ontwikkelen strategieën om deze aan te pakken. Door de specifieke kenmerken van een bedrijf en de uiteenlopende eigenschappen van hun activiteiten en de gemeenschappen waarin ze werken, raden we een individuele aanpak aan die gaat kijken op welke manier ze omgaan met deze nieuwe risico's en kansen.

Hoewel we erkennen dat dit een complex onderwerp is, vragen we dat er nog meer informatie wordt bekendgemaakt en stellen we het op prijs dat bedrijven proactief aangeven hoe ze aankijken tegen een rechtvaardige transitie. Dankzij dergelijke transparantie zouden beleggers de risico's en kansen beter kunnen inschatten. Wij alloceren kapitaal, en in die rol hebben bedrijven die het onderwerp ter harte nemen zonder per se op overheidstussenkomst te wachten, een streepje voor.

Krijg toegang tot de volledige studie

130 miljard €

activa in beheer
op 31 december 2019

550+

experten
tot uw dienst

20 jaar

Koploper in
duurzaam beleggen

Dit document wordt enkel ter informatie en voor educatieve doeleinden verstrekt en kan de mening en de eigendomsinformatie van Candriam bevatten. De meningen, analyses en standpunten in dit document worden uitsluitend ter informatie gegeven, het vormt geen aanbod om financiële instrumenten te kopen of te verkopen, het is geen beleggingsaanbeveling en het bevestigt geen enkele soort transactie.

Hoewel Candriam de gebruikte gegevens en bronnen met veel zorg selecteert, kunnen fouten of weglatingen niet a priori worden uitgesloten. Candriam kan niet aansprakelijk worden gesteld voor enig direct of indirect verlies als gevolg van het gebruik van dit document. De intellectuele eigendomsrechten van Candriam dienen te allen tijde nageleefd; de inhoud van dit document mag niet worden gereproduceerd zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring.

Onderhavig document vormt geen onderzoek op beleggingsgebied zoals bepaald in Artikel 36, paragraaf 1 van gedelegeerde verordening (EU) 2017/565. Candriam benadrukt dat deze informatie niet is opgesteld overeenkomstig de wettelijke voorschriften ter bevordering van de onafhankelijkheid van onderzoek op beleggingsgebied en evenmin onderworpen is aan een verbod om al vóór de verspreiding van onderzoek op beleggingsgebied te handelen.

Dit document is niet bedoeld om producten of diensten te promoten en/of aan te bieden en/of te verkopen. Het document is ook niet bedoeld om een verzoek tot het verlenen van diensten in te dienen.